

@4A.3 ཨྲ། །ཁྱུ་གར་སྐད་དུ། ཡོ་ག་སྒྲ་བ་ན་སྒྲ་ཁྱ། བོད་སྐད་དུ། རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །འགྲོ་བ་སྐྱུག་བསྐྱལ་མང་པོས་གཟིར་ཏེ་གཏི་མུག་གིས་མདོངས་པ་ལ་སྤྱིང་ཇེ་བསྐྱེད་ནས། བདག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ་དགོད་

པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་མ་བྱང་བ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའི། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
ནི་རང་གི་སེམས་ལས་བཅལ་བར་བྱའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་རང་གི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ནི་ལྷུང་ལས་གསུངས་པའི་ཆོག་ལྷ་པོ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་།
ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་སེམས་གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། སྦོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

ངོ་བོ་ཉིད་དག་ཏུ་ཁོང་དུ་རྩད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུ་སྟོགས་ཅན་འབྲུལ་པས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་བདག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པའོ། །ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ནམ་པར་སྤངས་

@04B བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་དུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ། རྩལ་ཕྱ་མོ་ཆོགས་པ་འཛིན་པ་མིག་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ཡུལ་དུག་དང་བུལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་

པ་སྟེ། རྩལ་ཕྱ་རབ་སུན་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོག་གསུམ་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོག་བཞི་པ་རང་གི་སེམས་གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་

པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་བརྟན་ནས་མི་སྐྱེ་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མཉམ་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་
རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་གི་སེམས་གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་

བྱའོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་དང་འབྲ་བ་ནི་མི་དག་གོ། །དེ་བས་ན་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཆོག་ལྟ་བུ་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་དོན་

དམ་པར་བདག་མིད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིད་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་སྤྲ་ནས་མིད་པ་དང་། ཞི་གནས་མིད་པ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་མིད་པ་དང་། གཏན་མིད་པ་དག་
ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པས་བྱད་པར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་

པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཡོད་ན་དེར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ན། མིད་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དགག་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་
སེམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དེ་སྟོན་དུ་

བཏང་བའི་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་འཕྲག་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ངེས་པ་ལ་འཕྲག་པའི་
ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་གང་ཞིག་སྟོན་པས་ཀུན་ནས་མ་བསྐྱང་བའི་སེམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

@05A ༄། ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཁོང་དུ་རྟུན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་འོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ནི་བྱང་

ཐུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ལས་དེ་ཉིད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རབ་ཏུ་བྱགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་དོ། །ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅི་
གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །བྱང་ཐུབ་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་སེམས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་

དག་ལས་གནས་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བྱགས་ཏེ། གནས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ནི་ཞི་གནས་གྱི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྟོང་
པ་ཉིད་གྱི་སེམས་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མོས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་

བྱའོ། །དེ་ཡང་གཉིད་དང་གློན་པའི་སྟོན་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་གཉིད་གྱི་མུན་པས་ནོན་ཏེ་དམིགས་པ་ལས་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་སེམས་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆོ། ཆོས་ལ་
སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷག་མཐོང་གི་སེམས་གཟེངས་ ༡༡ བསྟོན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པར་

བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཡུལ་ནམ་གྱི་ནམ་པར་སྟོན་པས་གློན་པར་གྱུར་ན། དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ལ་སྟོན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པ་བོར་ཏེ་ཞི་གནས་དང་ལྡན་པས་གནས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་ཉ་ཅང་

དཔྱད་ཆེས་པས་ཤེས་རབ་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ། ཡང་དཔྱད་པའི་དུས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་

ཀྱི་དུས་ཡིན་པས་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཡང་ཞི་གནས་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ཞི་བ་ཉིད་ཐོབ་ནས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ན།
དེའི་ཆེ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བོར་ཏེ་མ་ཆགས་པ་ཁོན་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་མཐུ་ཅི་ཡོད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དང་། དུས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཏུ་ཡང་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར། ཡང་དང་ཡང་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་
བརྟགས་ནས་སེམས་དེ་ལས་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །བསྐྱང་ནས་ཡང་འདི་ལྟར་གཤེད་ཏེ་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་

@05B ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་པ་
ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་དེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ནམ་པར་སྐྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཆོས་འདི་དག་ནི་

མ་སྐྱེས་འདི་དག་མེད་མིན་ཏེ། །སྐྱུ་མ་སྐྱེག་རྒྱ་བྱི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་། །མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱེལ་པ་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་མ་རིག་

པའི་སྤྱན་པ་ཤས་ཆེན་པོས་ཁབས་པས་ཆོས་ཉིད་འདི་དག་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པས་ཡུན་རིང་པོར་འབྲུལ་པས་

རྣམ་པར་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་སྤྱིང་ཟླེང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེས་ཀྱང་དེ་གཟེར་བ་ན་འདི་སྤྱིང་དུ་དེའི་སྤྱིར་བདག་གིས་ཆོས་ཉིད་འདི་དག་རང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱས་ལ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་སྤྱིང་དུ་བསམས་ཏེ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྒྲོན་

པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་བཟེད་པས་ལངས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་གནས་པར་བྱེད་ཀྱང་

ཆོས་གང་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །འདི་ནི་དེ་ལས་ལྷང་བའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་

པའི་དོན་གྱི་དམིགས་པ་དག་མངོན་དུ་ཟིན་གྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་ཁོ་ནར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་སེམས་ནི་མི་དགེ་བ་ལ་ཡང་

འཇུག་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་འགྲོ་བ་དང་བའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ན་དགེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་གཡོ་བ་

ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ད་བཞིན་དུ་ཡང་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་ཟླེང་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་ལ་གནས་པས་རྟག་དུ་གནས་པར་

བྱའོ། །དེས་འདི་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་

བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཐོབ་པར་མི་རུས་ལ། ཚྲོགས་གཉིས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དྲུག་གིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་སྤྱོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་
ནས་བཟུང་ནས་ཐམས་ཅད་ཏྲག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་

@06A ༄། སྤྱོན་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདི་ལྟར་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། སྤྱོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཡང་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟིང་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྤྱོན་
པས་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་ལ་ཚེས་ཀྱི་སྤྱོན་པ་ཡང་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱས་པ་ནམས་ལ་སྤྱོན་པར་མི་

རུས་ཀྱིས། དེ་ནི་བསྐྱབ་ནམ་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་སྐྱབ་པར་རུས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱོན་པ་དང་། ལྷན་པར་སྐྱབ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་མཐུན་པས་སེམས་ཅན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་
ཅན་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྤྱོན་ལམ་བཞི་པོ་གཞན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། སྤྱོན་

པ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཟང་ཟིང་དང་མི་འཇིགས་པ་སྤྱོན་པ་གཉིས་ནི་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཚེས་ཀྱི་སྤྱོན་པ་ནི་ཐབས་དེས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་

པ་ལ་སྒྲོན་པ་བྱུག་དང་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་ལམ་བཅུ་པོ་དག་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོན་

པའི་སེམས་དེ་ལེགས་པར་བརྒྱན་ནས་མཐུ་ཅི་ཡོད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བསམ་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ན་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་གྲིས་ལྟངས་བར་བྱའོ། །ལངས་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

མིག་གཉིས་སྟེ་ནས་སྤར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་པོར་ཏེ། མདུན་དུ་ལྟ་བའི་མཚན་མ་བྱས་པའི་གནས་རྣམས་ལ་

ལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། སྤུ་མ་བཞིན་དུ་དེ་རྣམས་གྱི་མིང་ནས་བཟུང་ཞིང་སྟོགས་གྱི་མཚན་མ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ལྟེ་རྒྱན་ནས་ཕབ་སྟེ་ཁ་ལ་བྱུགས་ནས་དེའི་འོག་དུ་སྒྲོན་བཞིན་དུ་དབྱགས་བརྟུབས་པ་

དང་དབྱགས་དབྱུང་བ་དག་བྱའོ། །དེ་ནས་དལ་བྱས་ལུས་བསྐྱོད་དེ་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བཞུགས་ནས་ངལ་བསོ་སྟེ་ལུས་དང་

སེམས་ལས་སྦྱ་རུང་བར་བྱས་ལ། ཅི་ནས་འབྲུལ་པ་མེད་པར་ལྟངས་བར་བྱའོ། །ལངས་ནས་སེམས་ལེགས་པར་མཉམ་པར་གཞག་པས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྲིས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་

སྐྱོད་པ་སྤྱད་ཅིང་། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷུག་ཆེན་པོ་སྦྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་

བཞུགས་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་འགྲོ་བ་ལ་གཟིགས་པ་མདུན་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པའི་ལམ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞབས་གྱི་པར་ལྟེ་ཟུ་

འབྲུ་སྒྱི་པོས་ལེན་པ། སྒྲི་སྒྲོད་གསུམ་ལ་མཁས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།